

༣ བཅོམ་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་གལ་ཆེའི་དྲིལ་བསྐྱབས་ཡིག་ཅུ།

ཡུལ་ལྷན་ཁྲུང་ལུ་

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༣༣

ལོ་ ༡༩༧༤་ ༡༡

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ཕྱི་ཟླ་ ༡༡

སྤྱི་ཚོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སྐབས་བརྒྱ་བཞི་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་ འབྲུས་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་ཐེངས་གཉིས་པའི་ཐོག་སྐུལ་བའི་གལ་ཆེའི་བཀའ་སློབ།

༡༡། །གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་བུ་སྤྱི་གཞི་རྒྱུ་མཉམ་པ་གཉིས་དང་། ཚོགས་མི་རྣམས་ལ། འཛིན་སྲིད་གི་བཀའ་སློབ་ཁྲིམ་ཁྲི་པ་དང་བཀའ་སློབ་རྣམས་ལ། དེ་བཞིན་གྱི་དུང་ཚོ་ལས་ཀྱི་ཁག་མང་པོ་ཡོད་པ་བཅས་ལ་ལྷན་ཅི། དེ་རིང་གི་གྲོས་ཚོགས་འདིའི་ནང་མི་རབས་གསར་པ་མང་པོ་ཞིག་སྐྱབས་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་ཚོགས་བཅར་ལུང་པར་ཏུ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། དེ་རིང་ཚོགས་དུས་གསར་པ་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་བུ་སྤྱི་གཞི་གཞི་གཉིས་དང་། ཚོགས་མི་རྣམས་ལ་ཚང་མར་འཆམས་འདྲི་ལྷན་གྱི་ཡོད། (ཚང་མས་ཐལ་མོ་བརྟུན་པས།) དེ་དང་ཆབས་ཅིག་དེ་རིང་གྲོས་ཚོགས་ནང་སྐྱབས་པའི་ཚོགས་མི་གསར་པ་ཚོར་དམིགས་བསལ་གྱི་འཆམས་འདྲི་དང་བཀྲིས་བའི་ལེགས་ལྷན་གྱི་ཡོད། ང་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་གཏམ་གསར་པ་དེ་འདྲ་བའདྲ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བྱེད་འཆར་སྐོར་ལ་ཆ་བཞག་ན། འདས་པའི་ཉམས་སྲོང་གཞི་ལ་བཞག་ནས་སྤྱི་གཞི་གསར་པ་འདོན་སྤྱོད་ཐབས་ཤེས་སྤྱོད་གཞི་གཞི་གསར་པ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་དུང་ཚོགས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། གཙོ་བོ་གོ་བསྐྱར་ཡག་པོ་བྱས། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་ན། ཚོགས་རྒྱལ་

མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་ཞེས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་རྒྱུང་ས་སུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཡོད་པའི་ཚོགས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་ནི་དངོས་གནས་རྣམས་དཔྱད་དང་སྤྱི་དུང་སྤྱོད་ཡོད་པ། བོད་སྤྱིའི་དོན་དུ་སྐྱབས་བསམ་གྱིས་སྐྱབས་པ། ཚོགས་སྤྱོད་མེས་དཔོན་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་དག་གིས་བོད་མི་རིགས་ཞེས་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གཏོང་བའོ་ཡོད་པ་ཞིག་འདྲུགས་སྐྱབས་གནང་ཡོད། བར་སྐབས་འདས་པའི་ལོ་སྟོང་དུ་གྱི་རིང་ལ་བོད་ལ་དར་རྒྱས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་ཡོད། ཡིན་ནའང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཅ་བ་བསྐྱབས་ཡོད་མ་ཟེད། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་ཅ་བ་བརྟན་པོ་ཞིག་ཚུགས་ནས་དུས་དུས་ལ་དུ་གནས་ཡོད། ད་ལྟོ་དུས་ཚོད་འདིར་འཇུག་པ་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་འཚོ་གནས་ལུང་མིན་གྱི་མཆོམས་ལ་སྐྱབས་ཡོད། སྤྱི་ཡོངས་འཆམ་པུ་སྤྱོད་གི་འཇུག་པ་འདི་ཏུ་ཅང་ལྷུ་པོ་དང་ལྷན་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཆགས་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་པའི་གནས་སྤོང་ལ་མི་རིགས་ཤིག་འཚོ་གནས་ལུང་མིན་གྱི་མཆོམས་སུ་སྐྱབས་ཏེ། དུས་ཚོད་ཏུ་ཅང་གཏན་འཇགས་ཡིན།

ཡིན་ནའང་བོད་མི་སྤྱི་བོ་གནམ་བདེན་ཚང་མ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གཞུག་ལས་ལུང་པ་ཞིག་ཡིན་དུས་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་ཞེན་ཏུ་ཅང་ལྷན་སྤྱོད་པའི་ཞིག་བོད་སྤྱི་ཚང་གཉིས་ཀར་ཡོད། ལྷག་དོན་བོད་ནང་དུ་ཆུ་མིའི་ཤེས་ཡོན་སྤོང་གསལ་འོག་ཏུ་འཆར་ཡོངས་བྱུང་བའོ་དང་། ཐ་ན་ལས་བྱེད་མཐོ་རིམ་གྱི་ཁག་ཏུ་ཡོན་ཡོན་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་གོ་གངས་སྐྱབས་ལ་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལྷན་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཏུ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན། བྱས་ཅན་བོད་མི་རིགས་ལ་ལྷན་དང་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤྱོད་ཀྱང་། མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་ཆུ་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་ཆུ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་གྱི་མཇུག་མཐུན་མཁུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་ཡིན། སྐབས་སུ་བབ་པ་དུང་ཚོ་བཅོམ་བྱོལ་ལ་གྱར་བ་འདི་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་སྤྱོད་ཀྱི་དུང་ལ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་འབྲེལ་ཚོད་ཀྱི་དུང་ལ་གྱི་འོག་ནས་དུང་ཚོ་བཅོམ་བྱོལ་བ་ཆགས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་བཅོམ་བྱོལ་བའི་མི་རབས་བརྗེ་འགྲོ་གི་ཡོད་ཀྱང་། བཅོམ་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགན་སུ་མཐུན་དེ་གནས་

ཡོད། དེར་བརྟེན་དུ་ཚོ་བཅའ་བྱེད་པ་ཆགས་ནས་
གོ་སྐབས་གསུམ་པ་ཞིག་དང་། རང་དབང་ལུང་
པའི་ནང་སྐབས་པ་ཡིན་དུས་གཏམ་བཞེད་རང་
དབང་ཡིན། སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལྟ་བུ་ལྟར་
ཤེས་མེད་ལྟར་འཇུག་པའི་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། ཚུ་བའི་
ཐབས་ཤེས་དེ་ཚོ་དུ་ཚོ་ཚང་མ་མཉམ་རུ་བ་དང་
བྱམས་བརྟེན་མ་དོར་བའི་ཐོག་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་ལུང་པ་གཞུང་ཞིག་ལ་སོང་ཡང་
ཁྲིམས་དང་མཐུན་པ་དང་། ཡ་རབས་ཀྱི་སྲིད་པ་
དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་དུས་འཛམ་གྲུ་སྐྱེད་འདིའི་
སྐྱེད་ལའང་ཚོར་རྒྱུ་སྐྱེད་དང་གདུང་སེམས་མཉམ་
བསྐྱེད་བྱེད་མཁན་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་
འདྲའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འོག་ནས་དུ་ཚོ་བཅའ་བྱེད་པ་
པའི་སྐྱིག་འདུགས་འདི་མི་ལོ་ཞི་བདུན་ཞི་བརྒྱད་ཅིག་
སོང་བའི་རིང་ལ་སལ་ཆེར་ཡག་ཐག་ཚོད་ཡོད་པ་
ལྟ་བུ་ཡིན། རྩོགས་གཅིག་ནས་གཞིས་ཆགས་ཁག་
དང་། ལྷག་པར་དུ་སྲོབ་བྱ་ཁག་བཅུགས་པ་དེ་ཚོ་
ཡག་ཐག་ཚོད་བྱུང་ཡོད། ད་དུང་སྲོབ་བྱ་ཁག་གི་
སྲོབ་ཚན་སྐྱེས་དག་པོ་ཞིག་དང་། ལྷག་པར་དུ་
རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འདྲི་ཐོན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་
རྒྱུ་དང་ཚོས་འབད་བཅོམ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཉ་ཅང་གི་གལ་
ཆེན་པོ་རེད་འདུག ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཡར་
རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་དང་ཚོར་ལས་འགན་སྲུ་མཐུན་ནས་
ཡོད་རེད། གཞིས་ཆགས་ཁག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་མི་
འཛོམ་ལོ་རེ་བཞིན་འཕེལ་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། ས་ཆ་རྒྱ་
ཆེ་རུ་གཏོང་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་
ཅང་གཞིས་ཆགས་ཁག་སྐྱེས་དག་ཏུ་གཏང་རྒྱུ་དང་།
ལས་གཞི་འདྲ་མིན་གྱི་ཐོག་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱ་རྒྱུ་
ད་དུང་ཡང་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་
སྲེ་ཁག་ཚུགས་པ་དེ་ཚོ་ཡག་ཐག་ཚོད་ཡོད་པ་ལྟ་
བུ་ཞིག་ཡིན། ད་དུང་ཡང་ད་ལྟ་ཡོད་བཞིན་པའི་
ཚོས་སྲེ་ཁག་དགོན་པའི་མིང་ཡོད་པ་ཅམ་དང་།

དགེ་འདུན་གྱི་འདུ་ཚོགས་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཉ་ལས་
དགོས་པ་དང་། རོ་མཚར་དགོས་པ་གང་ཡང་མི་
འདུག སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེས་དག་པོ་ཞིག་ཤེས་
པ་བྱ་རྒྱུ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ངས་ནམ་རྒྱུན་
ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་པའི་ནང་པ་ཚོ་དུས་རབས་
ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་པའི་ནང་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།
དེ་ལྟར་ཚོ་བོད་པ་ཡོད་པའི་ནང་པ་ཚོས་ཁ་གསུ་
རྒྱབས་འགྲོ་འདོན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱབས་ལུལ་དོ་
མ་ཤེས་པར་སྲོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་
པ་ཡིན་ཞེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་ནང་གི་ལྟ་བུ་བལ་
བྱུང་པར་གང་ཡོད་པ་དང་། རང་སྤྱིའི་བྱུ་མཐུའ་
གོང་འོག་ལ་བྱུང་པར་གང་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཤེས་པའི་
ཐོག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་
གསུམ་བྱེད་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བྱེད་མཁན་ཉ་
ཅང་ཉུང་ཉུང་ཡིན། ད་ལྟའི་ཆར་སྤྱི་ཡོངས་མི་མང་
གི་ཤེས་ཚད་ཡར་རྒྱས་སུ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་དང་
ཆབས་ཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ལ་དད་པ་བྱ་
རྒྱུ་དེ་ཡང་ཤེས་ཚད་ཡོད་པའི་དད་པ་ཞིག་ཡོད་
དགོས་པ་ལས་ལམ་དང་ལུགས་སྲོལ་ལྟ་བུའི་དད་
པས་ཚོས་ཐབས་པོ་དང་སྐྱེས་དག་པོ་ཞིག་ཡོད་ཐབས་
མེད། མ་གཞི་སྲོབ་བྱ་ཁག་གི་ནང་སྤྱི་ནང་གི་བྱུ་བ་
མཐུའི་བྱུང་པར་དང་། ཐེག་པ་ཤོང་འོག་གམ་བྱུ་བ་
མཐུའི་ཤོང་འོག་གི་བྱུང་པར་སྲོབ་བྱེད་བྱེད་ཐབས་
དེ་ཚོ་ཚན་ནས་ལག་བརྟུར་བྱས་པ་དང་། ཐུན་ཉགས་
གསལ་གཏང་རྒྱུ་ཡང་འགོ་བཅུགས་པ་བཅས་བྱས་
ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་འདུ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་ལ་ཐོས་བསམ་ལ་
དུ་ཚོ་བཅའ་བྱེད་པའི་མིང་ཡོད་པ་ཅམ་དང་།

བ་བྱ་རྒྱུའི་ཐང་འབད་བཅོམ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།
ཁང་པ་རྒྱག་པོ་ཞིག་བརྒྱབས་པ་ཅམ་ལ་ཉ་ལས་རྒྱ་
གང་ཡང་མེད་ལ། མཚོར་པོ་བྱེད་པ་ཅམ་ལ་ཉ་
ལས་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། ང་ཚོ་བཅའ་བྱེད་པའི་
གནས་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། མི་མང་པོ་ཆེ་བ་སྐྱོ་
པོ་ཡིན་བཞིན་དུ་དགོན་པ་རྒྱག་པོ་ཞིག་བརྒྱབས་ནས་
མཚོར་པོ་ཞི་བྱགས་བྱེད་དུས་སྐབས་རེ་དངོས་
གནས་དོ་ཚད་དགོས་པ་ཡོད་ཀྱི་འདུག དེ་ཚོའི་གསུ་
ཉ་ལས་དགོས་པ་དང་། རོ་མཚར་དགོས་པ་གང་
ཡང་མི་འདུག མདོ་དོན་སྐྱེད་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བརྟན་པ་ནི་ལུང་རྟོགས་གཉིས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཡིན་དུས་
ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བརྟན་པ་བཟང་སྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་
ནས་འདོན་དགོས་པ་ལས། ཁང་པ་རྒྱག་པོ་ཞིག་
བཞེངས་པ་དང་། རྒྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཞེངས་
པས་པན་ཐོགས་ཡོད་མི་བྱུ་བ། དེ་ཚོ་ནི་ཡན་ལག་
ལྟ་བུ་ལས་གཅོད་པོ་ཡིན། དེ་ལུགས་དུ་ཚོས་སྲུ་མཐུན་
ལར་རྒྱས་གཏང་རྒྱུ་དང་ཚོགས་ཚུད་དུ་གཏང་རྒྱུ་
ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་
ནི་འཛམ་གྲུ་སྐྱེད་འདིའི་སྐྱེད་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་
ལུགས་གཞན་གང་དང་མི་འདྲ་བཞིག་ཡིན། ངས་
ནམ་རྒྱུན་དེ་བུ་སྐབས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་
ཚོས་ལ་ Philosophy ཞེས་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་ཚན་གཅིག
དེ་ནས་སྐྱོམ་སྐྱེད་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་ Spirituality
འམ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚན་གཅིག དེ་ནས་ནང་པ་
སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་དེ་ཚོའི་ནང་བཟང་པའི་ནང་
པའི་ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དེ་གཞི་དངོས་པོའི་ཚོས་
རི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་གཞི་ལ་བཞག་ནས་ལམ་ཐབས་ཤེས་
བྱུང་འདུག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་མདོན་དུ་བྱེད་
རྒྱུ་ཞིག་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གཞི་དངོས་པོའི་
གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ཚན་
རིག་རང་ཆགས་ཀྱི་མེད་ཀྱང་། སྤྱི་དངོས་པོའི་རྣམ་
གཞག་དང་། བཅའ་པོའི་རྣམ་གཞག ལུ་ལྟན་གྱི་

རྣམ་གཞག་ནང་ཤེས་པའི་རྣམ་གཞག་བཅས་པ་
 ཤོད་སྐབས་ཚན་རིག་རང་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་
 རྒྱུ་གྱི་ཚོས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་དཔལ་རྒྱལ་ } རྩོམ་
 ཚོས་བརྒྱུད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་གྱི་ནང་གཞིས་དངོས་པོའི་
 གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སྤྱི་
 གཟུང་བ་ནང་འཛིན་པ་བཅས་མང་པོ་ཞིག་ཤོད་ཀྱི་
 ཡོད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཉམས་ལེན་ཡང་བྱས་ནས་
 གང་འཚོམ་གྱི་འགྲུར་བ་སྤྱི་བའི་འདྲ་ཡོད་གི་ཡོད་
 པ་དེ་དག་དེང་སྐབས་ཚན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་
 ཆགས་ཀྱི་ཡོད། སྤྱི་བེམ་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་།
 རང་ཤེས་པའི་སྐོར་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་ཚོས་
 གཞི་ནས་ཤོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ག་
 འདྲ་རྒྱུག་གི་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཉམས་ཚུང་གི་ཐོག་
 རྣམ་མའི་སེམས་དང་རྣམ་རྟོག་གི་རྣམ་གཞག་དེ་
 ཚོའི་གསལ་ཐབས་ཤེས་བྱས་ནས་ནང་པའི་ཚོས་
 རྣམ་ཉམས་ཚུང་དང་རིག་པ་གསར་པ་ལེན་རྒྱུ་ཡོད་
 པ་ཞིག་ཡིན་དུས་དེ་སྐོར་དེ་རིང་འདིར་བཤད་ན་མི་
 འགྲིགས་པ་མི་འདུག འདས་པའི་ལོ་ཉི་ལུ་ཙམ་གྱི་
 རིང་ངས་ཚན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་ཡིན།
 ཐོག་མར་ངས་ཚན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་
 སྐབས་ངའི་འོ་ཤེས་པའི་མི་ཁག་གཅིག་གིས་ཚན་
 རིག་ཅེས་པ་ནི་ཚོས་མེད་པ་བཟོ་མཁན་ཡིན་སྐབས་
 ཚན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུ་མེད། ཉེན་ཁ་ཡོད་
 པ་རེད་ཅེས་བཤད་ཚུང་། ཡིན་ན་ཡང་ངའི་མཐོང་
 ཚུལ་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཚོས་སྤྱི་དང་།
 ལྷག་པར་དུ་དཔལ་རྒྱལ་འཛིན་མཁན་པ་ཚོས་སངས་རྒྱུ་
 ཀྱི་ཚོས་སྤོན་སྤངས་དང་འབྲིང་སྤངས་དེ་དཔུང་བ་
 བྱས་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཚོས་གཏན་ལ་འབེབས་ཀྱི་
 ཡོད་པ་ལས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡུང་ཙམ་དང་ས་ནས་
 དེ་ལ་ཡོད་ཚེས་བྱས་ཏེ་འབྲིང་གྱི་མེད། སངས་རྒྱུ་
 ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ནའང་སྐྱེ་ཤི་བཞིན་པ་ཁས་སྐྱེ་རུང་
 བ་དང་མི་རུང་བའི་ཁྱད་པར་སྤྱི་གི་ཡོད། ཚོག་

གཞན་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་རུང་ངེས་ཞེས་བཤད་
 གྲུང་རུང་། མདོ་དོན་སྐྱེ་ཤི་བཞིན་པ་ཁས་སྐྱེ་རུང་
 བ་དང་མི་རུང་བའི་དུམ་བུ་བཞིན་སྤྱི་ནས་ཤོད་ཀྱི་
 ཡོད། དེས་ག་རེ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། བཙུམ་
 རྣམ་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ནའང་དངོས་ཡོད་ཀྱི་
 ཉམས་ཚུང་དང་རིགས་པ་བཏག་དཔུང་བྱེད་པའི་
 སྐབས་མ་རན་པ་ཞིག་འདུག་ན། དེ་ནི་བཙུམ་རྣམ་
 འདས་ཀྱིས་དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ལས་
 བཙུམ་རྣམ་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གམ་
 གཙོ་བོ་མེན་པ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་
 དཔལ་རྒྱལ་ } རྩོམ་མཁན་པ་ཚོས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཚོས་
 གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་རིགས་པ་རང་གི་ཐོག་
 རྣམ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལས་ལུང་འདྲེན་ཙམ་བྱས་
 རྣམ་གཏན་ལ་ཐབ་མི་འདུག གཉིས་ནས་ཐོག་པ་
 ཚོན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་དབང་
 པོ་རྣམ་པོ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དབང་པོ་རྣམ་པོ་ཞེས་
 པ་ནི་སྤོ་བུ་ཚོས་ཅན་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན།
 དཔེ་ཚའི་ནང་གང་བཤད་པ་དེ་དེ་དེ་བཞིན་ལོ་ཞེས་
 ཤོད་མཁན་ཞིག་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དཔུང་
 པ་བྱས་ཏེ་རིགས་པས་གཞོད་ཀྱི་འདུག་གམ་མི་
 འདུག་བརྟུན་ནས་གལ་སྤོད་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དཔུང་
 རྣམ་གཞོད་པ་མེད་པ་ཞིག་མཐོང་ན། གཞི་ནས་དེ་
 བདེན་པ་དང་། སུན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད་འདུག་
 བསམ་པ་དང་། དངོས་ཟེན་དེ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་
 པ་ཡོད་མེད་དང་། རིགས་པས་གཞོད་པ་མེད་ནའང་
 སྤུགས་སུ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་མེད་ལ་བརྟུན་ནས་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་ཚོས་ལ་ལུགས་རྒྱུའི་འགྲོ་སྤངས་ཤིག་ཡོད་
 པ་ཡིན། དགོས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་བཞི་བཤད་དགོས་
 དོན་ཡང་དབང་པོ་རྣམ་པོ་ཚོས་རྣམ་བཤད་པ་
 ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་གི་ཐོག་
 རྣམ་གྲུང་དེ་རང་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་སངས་རྒྱུ་
 ཀྱི་ཚོས་འདི་དཔུང་བ་བྱས་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་

ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཚན་རིག་པ་དང་མཉམ་དུ་སྐྱེད་
 ཚ་ཤོད་སྐབས་རིགས་པས་དཔུང་བ་བྱས་ནས་ཤོད་
 ཀྱི་ཡོད་པས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཚོས་དང་ཚན་རིག་
 གཉིས་དཔུང་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་གཅིག་པ་ཡིན། དུས་
 ད་ལྟ་བར་དུ་ Modern Science ཞེས་ལབ་
 དུས་ཏེ་ལམ་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཚོད་གཞལ་
 རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ཚེས་རྒྱུག་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ཞིབ་འདུག་
 བྱེད་ལུ་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན། སངས་རྒྱུ་པས་ནང་
 སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྐོར་ཤོད་སྐབས་མི་སོ་སོ་
 (Subjective) སྐོར་གྱི་ཉམས་ཚུང་གི་ཐོག་ནས་
 ཡོང་དགོས་པ་ལས་ཚོད་གཞལ་དང་། ཚེས་རྒྱུག་
 རྒྱ་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ཆགས་
 མེད། གཞི་ཕན་ཚུན་དབར་ལ་ཁྱད་པར་ཕན་བྱ་ཡོད།
 ཡིན་ནའང་ཅ་བ་དཔུང་བ་བྱ་རྒྱུ་དེ་གཅིག་པ་ཆགས་
 ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཚོས་
 ཀྱི་ནང་རྗེས་དཔག་ཚུང་བས་བྱུབ་པ་ཞེས་རྗེས་སུ་
 དཔག་པས་དཔུང་བའི་རྗེས་མཛོན་སུམ་ཚུང་བ་ལ་
 བརྟུན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཚན་རིག་པ་དང་ཚོའི་དབར་
 འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུ་འདི་ང་ཚོས་སྤོབས་པའི་ངང་ནས་
 འབྲེལ་བ་བྱེད་ཚོག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་བྱེད་ཐུབ་
 པ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་ངས་སྐབས་དེ་དུས་ནས་
 འབྲེལ་བ་བྱས་པ་ཡིན། འབྲེལ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་
 བུར་དེང་སང་ཚན་རིག་པའི་ནང་ནས་ཤོད་ཀྱི་ནང་
 པ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཚོས་ཀྱིས་ཚན་རིག་པར་ཐར་
 ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་བྱེད་པ་དང་
 ། ཤོད་ཀྱི་ནང་པ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཚོས་ནས་འགྲེལ་
 བཤད་བརྒྱབ་པ་དེ་ཚོའི་ཐོག་དོ་སྤང་བྱེད་མཁན་གྱི་
 ཚན་རིག་པ་ཇེ་མང་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། ཁྱོད་
 ཚོས་དོ་སྤང་བྱེད་པ་ཙམ་མ་ཟད་དངོས་སུ་ཚོད་བརྟེ་
 དང་ལག་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་དུས་མཚན་སུ་སྤོབས་ཡོད།
 ཐོག་མར་ང་རང་སྐོར་གྱི་དོས་ནས་དེ་ལ་དོ་སྤང་
 གིས་འབྲེལ་བ་བརྟུགས་པ་ཡིན་ཡང་། ད་ལྟའི་ཚར་

དེ་ནི་སྐྱེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་མིན་པས་ང་ཚོའི་
བསྐྱེད་པ་སྐྱོད་གཉེན་གྱི་དམ་འཁུར་ཚོས་སུ་མཐུན་
ནས་ཚོན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།
ཚོན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡག་པོ་ཡོང་བ་ལ་རང་
ལུགས་ལ་ཚོན་རིག་གི་སྒོའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་རྒྱ་གལ་ཆེན་
པོ་ཡིན། འདས་པའི་ལོ་བཞི་ལྷ་ཙམ་གྱི་རིང་ཚོན་
རིག་སྒོའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་རྒྱུའི་འགོ་རྩ་ལྟ་བུ་བཅུགས་ཏེ་ཚོས་
སྐྱེས་རིམ་མེད་ནས་སྒོའི་གཉེན་པོ་སེའི་འདོད་
མོས་ལ་བརྒྱན་ནས་མི་གངས་ལྷ་བཅུ་དང་གངས་ཤིག་
ལ་སྒོའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལོད། རིམ་བཞིན་སྒོའི་སྒྲིབ་དེ་
ཚོ་ཚོན་རིག་གི་འགོ་མའི་སྒོའི་སྒྲིབ་ཙམ་མ་ཡིན་
པར་གཉིད་ཟབ་པོ་ཆོད་ཡོངས་པ། རང་མགོ་བོའི་
པའི་ཚོན་རིག་གི་སྒོའི་སྒྲིབ་ཞིག་དགེ་འདུན་པའི་ནང་
དུ་སྒོའི་སྐབས་ན་བསམས་ནས་ད་ལྟ་འགོ་འདུགས་ས་
དགེ་འདུན་པ་རེད། གཞུང་ཆེན་སྐྱབས་ཟེན་པའི་
སྒོའི་གཉེན་པོ་དེ་ཚོའི་བྱ་བ་གནང་སྐྱབས་དང་
བསམ་སྒྲུབ་གཏོང་སྐྱབས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བཞིག་
འདུག་ཅེས་དགོན་ཚོས་ཤོད་ཀྱི་འདུག ད་ལྟ་བར་
དུ་དེ་འདྲ་བྱས་ཡོད། མ་འོངས་པར་སེར་སྐྱ་ཕྱི་མོ་
ལུང་མེད་ལ་སྒོའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་རྒྱ་དགོན་པ་ཁག་གི་
ལས་འགན་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ན་སྒྲིབ་སྐྱབས་གས་ནས་ཡར་
རྒྱས་གཏོང་དགོས་པ་ཡིན། ཚུར་སྒྲིབ་སྐྱབས་ལས་ཀ་
དེ་ཚོ་བསྐྱེད་པར་འགན་ཁུར་བྱེད་མཁུགས་ཀྱི་སྐྱིག་
འདུགས་ཤིག་དགོས་ཤིང་། ཐོག་མར་ང་ཚོ་བཅོན་
བྱོལ་ལ་ཡོང་བའི་སྐབས་དང་དང་བཀའ་བློན་ཁ་གས་
ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལོ་སུམ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་
ཡོད་པའི་དགའ་ལྷན་ཕྱི་ཡུལ་གཞུང་གི་རྒྱུན་ལྷན་
ཞིག་ཆགས་ཡོད། མ་སུ་རིར་སྐྱབས་པའི་སྐབས་
ལ་རིམ་བཞིན་མང་གཙོའི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་རྒྱ་འགོ་
བཅུགས་ནས་ཐོག་མར་སྐྱི་འདུས་ལྷན་ཚོགས་
འདུགས་རྒྱ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་མང་གཙོའི་ལས་
འདུལ་གྱི་ཐོག་ལག་ལེན་རིམ་པ་བརྒྱུད་ནས་མཐུན་

མར་བཀའ་བློན་ཁོ་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་འོས་
བརྒྱ་བྱ་རྒྱ་བྱུང་བ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་མོས་ཚོགས་
ཀྱང་ཡར་རྒྱས་སྤྱིན་ཡོད། དེ་ལྟར་འདོན་སྤྲོད་དང་།
སྐྱབས་བཟོ་སྐྱབས་ཚོགས། སྐྱབས་ཞིབ་བཅས་མང་
གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་པོ་དེ་བཅོན་བྱོལ་བའི་གནས་
སྐྱབས་ཐོག་ནས་མང་གཙོའི་གཞི་རྒྱུ་རྒྱུ་གཞི་
ཡག་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་སྐྱེས་དག་པོ་དང་རྒྱས་
པ་ཐོན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ང་ཚོས་ལྷགས་རྒྱག་དགོས་
པ་ཡིན། འདུས་མི་ཚོར་ཆ་མཚོན་ན་ངས་སྐྱ་མོ་
ནས་ལྷ་གི་ཡོད་པ་བཞིན། མོས་ཚོགས་འདིའི་ནང་
སྐྱབས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཚོལ་ཁའི་སྐྱབས་ཆ་བཅུ་རྒྱུ་ཡོད་
པ་མ་རེད་ལ། ཚོས་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབས་ཆ་ཡང་བཅུ་
རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད། འདིར་སྐྱི་པའི་དོན་དུ་སྐྱབས་ཆ་
ཤོད་མཁུགས་ཀྱི་སྐྱི་མི་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཞེས་རིམ་པར་
སྐྱབས་ཆ་བྱུང་ཡོད། འདི་རྩ་དོན་གཅིག་ཡིན།
དེ་ནས་སྐྱི་པའི་ལས་ཀ་ག་འདྲ་བྱས་ནས་
འདུས་ཤོར་འགོ་གི་ཡོད་དང་། གང་ནས་འདུས་
ཤོར་འགོ་གི་ཡོད། དེ་ག་འདྲ་བྱས་ནས་ཡར་རྒྱས་
གཏོང་དགོས་པ། ཉམས་པ་སོར་ཚུད། མི་ཉམས་
གོང་འཕེལ་ཡོང་བ། དེ་བཞིན་བཅོན་བྱོལ་བའི་སྐྱིག་
འདུགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་རིགས་ཐོག་ལ་ཉམས་
ཞིབ་དང་བསྐྱེད་བཅོས་ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་གང་
ཞིག་བྱེད་དགོས་མིན་ཐད་ཁུར་སྐྱབས་ནས་བྱེད་
དགོས་པ་ཡིན། ལྷག་དོན་དུ་མོས་ཚོགས་ཀྱི་ནང་
འདུས་མི་གསར་པ་སྐྱབས་པ་ཚོ་ད་ལྟ་བར་དུ་སྐྱི་
ཚོགས་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྒོའི་དུ་བསྐྱེད་ཡོད།
རྣམ་པ་ལའི་བཀའ་བཅུ་དང་མོས་ཚོགས་ཀྱིས་མ་
འགྲིགས་པ་བརྒྱ་རྒྱུ་ཞེད་ཚོའི་ལས་ཚོགས་ལ་གོ་
ཡོད་ཀྱི་རེད། ད་ཆ་དོན་སུ་འདིར་སྐྱབས་དུས།
དེ་སྐྱི་སྐྱི་ལ་ཡོད་དུས་འགྲིགས་མ་འགྲིགས་ཀྱི་སྐྱབས་
ཆ་ཐོས་པ་དེ་ཚོ་ཉག་ཉག་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་དང་། སྐྱི་
ལོགས་ནས་སྐྱོན་བརྒྱུད་དང་འདུས་ཤོར་འགོ་གི་

འདུག་ཅེས་བཅུ་པའི་བསམ་འཆར་དེ་ཚོའི་རིགས་
གང་དང་གང་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱི་དེ་རང་ཚོ་མོས་
ཚོགས་ནང་སྐྱབས་ཟེན་པས་དེ་ཚོའི་རིགས་འདོམས་
ཐོན་སྐྱབས་ནས་གསལ་པོ་བཅུ་དེ་འབྲིག་པོ་ལོ་
བསྐྱེད་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
དེ་ནས་བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་ལམ་གྱི་ཐོག་ལ་
ང་ལ་དམིགས་བསམ་ལུ་རྒྱ་གང་ཡང་མི་འདུག
ངས་དུ་ལམ་ལོ་ཉེ་བུ་ཙམ་གྱི་གོང་ནས་ལྷན་པ་
རིན་པོ་ཆེ་མེད་པ་ནང་བཞིན་བྱས་ནས་བྱེད་ཚོས་
ལས་འགན་ཁུར་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་གོང་གི་ཡོད།
དེ་འདྲ་བྱས་ན་དགོ་མཚན་གཉིས་ཡོད། དགོ་མཚན་
གཅིག་དེ་ལག་ལེན་ངོ་མའི་ཆ་ནས་ངས་ཞིབ་སྐྱིད་
གནས་ཚུལ་མགོ་ཡང་འཚོས་ཀྱི་མ་རེད་ལ། དེ་
བྱེད་ཀྱིན་བསྐྱེད་ན་བྱེད་ཀྱང་མེད། ལས་དོན་དེའི་
ཐོག་ལ་རྒྱས་ཡོད་མཁུགས་དང་ཆེད་དུ་མངགས་ནས་
ཉམས་སྲུབ་བསམགས་ཡོད་མཁུགས་ཚོས་ཀྱང་སྐྱོད་
གཙོང་མ་ཁུར་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཚོགས་ཚུངས་པ་
དང་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད་མ་གཏོགས་ལྷན་པ་བཅིན་
པོ་ཚོའི་བཀའ་དང་ལམ་སྐོར་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱིག་གིན་
བསྐྱེད་ན་ལོར་འབྲེལ་ཡིན། དེས་འདུས་ཤོར་འགོ་
རྒྱ་ལས་དགོས་པ་གང་ཡང་མི་འདུག ང་རང་གིས་
ཚོན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་དེ་ལྷན་པ་བཅིན་
པོ་ཚོའི་མིང་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད། བོད་
བརྒྱུན་སྐྱོད་ཀྱི་དོན་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་
ངས་ཚོན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་གང་ཡང་མེད། དེ་ནི་ང་རང་སྐྱེས་ཀྱི་དོས་
ནས་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་མཚོང་ནས་ང་རང་སྐྱེས་
ཀྱི་ཐོག་ནས་དོ་སྐྱོད་དང་ཤེས་འདོད་བྱས། མ་གཞི་
ཚོན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་མ་བྱུང་བའི་གོང་ནས་
འདོམ་བྱ་སྐྱོད་གི་ས་བབ་ཆགས་ཚུལ་དེ་ཚོ་སྐྱ་མོ་
ནས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཚོའི་སྐོར་གྱི་དེ་བུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
སྐབས་ནས་སྐྱོག་གི་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ཚོན་རིག་

པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་ཡིད་ཆེས་གཙང་མ་བྱུང་
བཞིག་ལ། རི་རབ་དང་སྤྱིར་བཏོན་སྤོངས་ལོད་
པ་མ་རེད་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། རིགས་ཁ་གསལ་གྱིས་
ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཆད་ལྟ་རེད་པས་མ་སྲིད། ངས་
རྒྱན་དུ་གཅིག་བྱས་ན་ཁྱེད་ཚོས་ཡུལ་བ་རིན་པོ་
ཆེ་ཆད་ལྟ་བུ་རེད་དེ་དགོངས་ཀྱི་ཡོད་འགྲོ། ཡུལ་
བ་རིན་པོ་ཆེ་ཆད་ལྟ་ཡིན་མིན་གཞིགས་ཤོག་ཨང་
ཞེས་ལབ་ཀྱི་ཡོད། ཚན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱ་
རྒྱུ་དེ་ཚོར་རང་སྤྱིར་བཏོན་པའི་ལོ་ལྟ་བུ་དམིགས་པས་ལ་
དོ་སྣང་བྱས་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཁྱེད་
རང་ཚོ་མང་ཆེ་བས་ཤེས་གསལ་ལྟར། མི་ཚེའི་
སྡིད་པོ་གཞན་ཕན་བྱ་རྒྱུ་འདི་ཡིན། སྤྱོད་འདུག་
ནས་གསུངས་པ་བཞིན། དེ་བས་སྤོངས་ཀྱི་ལོ་ལྟ་
བུའི་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྤྱིར་
ལུག་འབྱུང། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་མོས་པ་དང་
ཡིད་ཆེས་གཙང་མ་ཡོད་ལ་ཉམས་སྲོལ་ཡང་སྤྲོད་
བྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་འདྲི་ཡིན་དུས་ཤོད་པ་གཅིག་
དུ་ཚམ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་ལ་ཕན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེས་
ཤོད་པར་ཕན་པ་དང་། ཤོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལའང་
ཞབས་འདེགས་ཡོང་བ། ཤོད་མི་རིགས་ཀྱི་མཐོང་
ཡང་དེའི་ཐོག་ནས་སྤོངས་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲི་ཡིན་
དུས་ཐོག་མར་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོ་སྤྱིར་བཏོན་
མར་ཡོ་རོབ་ལ་འགྲོ་བའི་སྐབས་སུ་ངས་སྤྱི་ལོ་སེམས་
(Universal Responsibility) ཞེས་པ་འདིའི་
སྐོར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དེར་སྐབས་སྤྱི་བཏོན་མ་ཆེ་
སའི་ཐོག་བསམ་སྤོངས་མཐོང་བར་སོ་སོའི་ཁ་ཐུག་
འདུལ་མེད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་བསམ་སྤོངས་བྱུང་ནས་ཆེ་
ས་སྤོངས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ལྱིས་འཛམ་གླིང་ནང་ཡོད་
པའི་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་ཆེད་མངགས་མིས་
བཟོས་ཏེ་ཡོང་གི་ཡོད། སེམས་ཤེས་ཀྱི་སྤོངས་
གཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་བྱུང་བའི་ལོ་ལྟ་བུ་ལ་

མཐོང་བར་རང་རང་གི་ཁ་ཐུག་གི་ཁེ་ཕན་ཁོ་གི་
ལ་བསམ་སྤོངས་བྱུང་བའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་སྤོངས་དེ་
དག་སྤོངས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩
ལོ་ནས་ངས་དེའི་སྐོར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། རི་མ་པས་
དེའི་སྐོར་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་
ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་སེམས་ཡོང་བ་ལ་གཞན་ཕན་
བསམ་སྤོངས་དགོས་པ། གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་སྤོངས་
ཙམ་སྤོངས་ཀྱི་ཡིན་པས་བྱམས་བརྟེན་གྱི་གཞུང་གཞུང་
ཆེན་པོ་ཡིན་པ་བཅས་དེ་བར་འདི་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད།
བྱམས་བརྟེན་སྐོར་འདི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་སྤོངས་
བའི་དོན་དུ་ཤོད་ཀྱི་མེད་ལ། ཤོད་སྤྱི་ལོ་དོན་
དུ་ཡང་བྱམས་བརྟེན་སྐོར་བཞུགས་ཀྱི་མེད། མི་
ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བྱམས་བརྟེན་ཡོད་ན་བེད་
སྤོངས་ཡོང་བ་དང་། དེས་སོ་སོར་ཕན་པ་དང་། མི་
ལ་ཡང་ཕན་པ། སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་པ་བཅས་ཡོང་
གི་ཡོད། མིའི་ལས་རིགས་གང་དང་གང་ཡིན་
ནའང་བྱམས་བརྟེན་ཀུན་བསྐྱེད་པའི་ལས་
རིགས་ཤིག་ཡིན་སྤྱི་བཏོན་གཞན་ཕན་གྱི་རང་བཞིན་
ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད། དེའི་ཆ་ཚོས་འཆད་
སྤོངས་བྱེད་པ་དེ་ཡང་རྒྱུ་དང་། སྤྱི་བཏོན་
འགྲུག་སེམས་ཆགས་སྤོངས་ཀྱི་དབང་གིས་
ཚོས་འཆད་སྤོངས་བྱས་ཡིན་ན། དེས་མི་ལ་གཞོན་
པ་ལས་ཕན་ཐོགས་ཡོང་མི་ཐུབ། བྱམས་བརྟེན་
བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དམག་གི་ལས་
ཀ་ལྟ་བུར་ཆ་མཚོན་ནའང་མི་དེས་འཕྲུག་ཐབས་
ཟད་ཀྱི་གནས་སྤོངས་འོག་འོག་པའི་ལས་བྱེད་
དགོས་པ་བྱུང་ན་ལས་དེ་མིན་དོན་མེད་དང་སྤོངས་
མེད་དང་མིའི་སྤོངས་ལ་སྤོངས་གཏོང་བ་དང་། མི་
མང་པོར་བརྟེན་གསེག་གཏོང་བའི་ལས་ཀ་བྱེད་
ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་ངས་ཉམ་པར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་
ནི་རང་རའི་སྤོངས་པ་ཞིག་གིས་དེ་འདྲི་རིགས་
ལ་དོ་སྣང་ཡོད་མཁན་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་རང་རང་ཚོས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་
ཆ་ནས་ཚོས་ལུགས་ཁག་མཐུན་བསྐྱེད་བྱུང་ན་
མིའི་བརྟེན་གསེག་ལྟར་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། དེ་
ཡང་རང་ཤོད་མི་ཞིག་དང་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་
ཡིན་པའི་ཐོག་ནས་བཞུགས་ཀྱི་མེད། ཚོས་ལུགས་
གྱིས་མི་ལ་ཕན་གྱི་ཡོད། སྤོངས་གཞན་ཞིག་ནས་
དེའི་མིང་ཐོག་ནས་མི་ལ་བརྟེན་གསེག་གྱུར་ཡོང་
གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཚོས་ལུགས་ཁག་གི་མཐུན་
བསྐྱེད་ཐོག་ལ་ངས་ལུགས་རྒྱག་གི་ཡོད། དེ་བྱིན་
ཇིའི་སྤོངས་ནང་དུ་ Promotion Of Human
Value, Promotion Of Compassion, Pro-
motion Of Religious Harmony ཞེས་པ་
དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་ངས་ལུགས་རྒྱག་གི་ཡོད། དེ་སྤོངས་
ཉེ་ཆར་ཨ་མི་རི་ཀའི་ནང་དུ་མི་ཐུག་འབྲེལ་བྱུང་
བའི་ནང་ནས་གཅིག་གིས་སྤོངས་མ་ངས་སྤོངས་ཆ་
བཞུགས་པ་དེ་འདྲི་ཤོད་ཀྱི་ཞིག་ཞིག་ཡོང་རང་ནས་
དབང་པོ་སྤོངས་ཅན་དང་། བྱིས་པ་ཉམས་ཐག་ཚོར་
བྱམས་བརྟེན་ཐོག་ནས་སྤོངས་སྤོངས་སྤོངས་པ་དང་།
མི་ཚེའི་མདུན་ལ་མ་འོངས་པའི་ལས་འགུལ་
བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེས་ཤོད་མཁན་བྱུང་། ཡང་
གཞན་ཁ་སྤོངས་ལོས་ཞེས་པ་ (Los Ange-
les) ལ་ཐོག་མར་ངས་ Public Talk ཞེས་
བཞུགས་པ་རེད། དེ་རྒྱུས་མ་ཆ་ཁག་ཁ་གསལ་གིག་
ལ་སྤོངས་པ་དེར་བདུན་པ་ཐུག་གཉིས་མ་ཞིན་ཅོམ་
ཞིག་འགོར་སོང་། དེ་རྒྱུས་ཡང་བསྐྱེད་
ལོས་ཞེས་པ་ (Los Angeles) ལ་སྤོངས་
སྤོངས་མི་ཞིག་ཐུག་བྱུང་བ་དེས་ཁ་སྤོངས་ངས་
Public Talk ཤོད་སྤོངས་བྱམས་བརྟེན་གཞན་ཆེན་
པོ་རེད་ཅེས་བཞུགས་པ་དེས་ཁོ་རང་སྤོངས་ལྟའི་དགོ་
ལན་ཡིན་སྤོངས་འཛིན་གྱའི་ནང་བྱམས་བརྟེན་
སྤོངས་སྤོངས་སྤོངས་ལྟའི་བཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས་
ཤོད་ཀྱི་འདུག མི་ལ་གང་འཚམ་ཕན་གྱི་ཡོད་

འདུག ངས་འཛོད་རྒྱལ་གྱི་དེ་ལོ་སྐབས་སུ་བསམ་
པ་ནས་དག་གིས་འཛོད་རྒྱལ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་རྒྱ་ལྷན་གྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འདུག གལ་སྲིད་
ངའི་དུས་ཚོད་ཡོངས་རྒྱུགས་པོད་དོན་གཅིག་པུ་
ཐོག་ཏུ་བཏང་བ་ཡིན་ན་དེ་ཚོ་ཡོང་བའམ་མེད།
ཕྱོགས་གཞན་ནས་ལ་བྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་མི་
གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་དང་
། ལས་ཀ་གྱི་རྒྱ་དེ་ཚོའི་ནང་དུས་ཚོད་མང་
ཅམ་བཏང་། ཚུར་ཕྱོགས་ང་ཚོའི་རྒྱུག་འདུགས་
ཀྱི་ལས་ཀ་དེ་ཚོ་ང་ཚོ་པོད་མིས་སྲིབ་ཐག་ཐག་གྱི་
ཐུབ་པ་དང་། སྲིབ་ཚོགས་ནས་བསམ་སྒྲིབ་བཏང་
། རྒྱ་གོ་སྲིབ་པ་འདྲིན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་གྱི་
ཡོད་པའི་མི་གཞན་ཡིན་དུས་དེ་ཚོས་བསམ་སྒྲིབ་
བཏང་ན་ངས་གྱི་དང་མཛུབ་སྟོན་བྱས་པ་ལས་
རྒྱུག་པ་གྱི་དུབ་ཀྱི་རེད་ལ། གྱི་ཀྱི་ཡང་ཡོད་
པ་རེད། ངས་ལོ་ཁ་ཤས་གོང་ནས་ང་རང་གྱི་དུས་
ཡོལ་ལམ་ནས་ཡོལ་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཡིན་ཞེས་པོད་
ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་བསམ་པ་རྒྱུ་དག་གིས་ཡིན། དགོས་
པ་གལ་ཆེ་བ་གཞན་ཞིག་ནི་ང་ཚོ་པོད་མིའི་འཐབ་
ཚོད་འདི་ཚོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམས་གསུམ་གྱི་
མཛུབ་སྟོན་དང་ཕྱི་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་འོག་ནས་གངས་ཅན་
པ་ཞེས་པའི་མི་རིགས་འདུར་དུ་ཐོན་པ་ཞིག་དང་།
དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། ལ་རབས་
རྒྱུད་བཟང་དམིགས་བསལ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཤིག་
གི་འཐབ་ཚོད་ཡིན་པ་ལས་ལ་བྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་
ཞེ་སྐྱོན་གྱི་དོན་དུ་འཐབ་ཚོད་གྱི་དེ་ལ་དང་། ཡང་
ན་པོད་མི་བཅོན་པོལ་བ་འབྲུམ་གཅིག་ལྟ་བུ་ཅོམ་གྱི་
ཞེ་སྐྱོན་དོན་འཐབ་ཚོད་གྱི་དེ་ལ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན།
གངས་ཅན་པ་སྤྱིའི་དོན་དུ་ང་ཚོས་ལས་ཀ་གྱི་དུ་གྱི་
ཡོད་པ་དང་། དེ་ནི་གངས་ཅན་པ་སྤྱིའི་ལས་འགན་
ཡིན་པ་ལས་ང་མི་གཅིག་གི་དོན་དག་དང་། མི་
གཅིག་གིས་གྱི་དེ་གོས་པ་དེ་འདྲ་མིན་ལ། ང་མི་

གཅིག་གིས་འགྲུབ་ཐུབ་པ་ཡང་མིན། ང་ཚོ་ཚང་
མས་གལ་སྲིབ་གཞན་གཞན་འདེགས་དང་། ཐུན་
མོང་གི་རྣམས་པ་བཏོན་པའི་ཐོག་གྱི་དེ་གོས་པ་ཞིག་
ཡིན། གཅོ་པོ་པོད་ནང་ཡོད་པའི་གཞིས་ལུས་རྒྱ་
ཚོའི་མི་མང་ཚོའི་རྒྱུག་བསམ་དང་སྤྱི་དུ་སྤོབས་ལ་
རག་ལས་ཡོད། དེ་ནི་དུ་ལྟོ་ཡོད་བཞིན་པ་ཡིན། ང་
ཚོ་བཅོན་པོལ་ལ་ཡོད་པ་ཚོས་རང་དབང་གི་གོ་
སྐབས་བཟུང་སྟེ་པོད་མི་སྤྱིའི་ཚབ་བྱས་ནས་དེ་
དག་གི་བསམ་དོན་དང་འདོད་དོན་འགྲུབ་པ་གྱི་
དགོས་ ང་ཚོར་དེ་འདྲའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་ཡིན།
ང་ཚོ་པོད་མི་སྤྱིའི་རྣམས་པ་འདོན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་
པ་ལྟར། ལས་ལུགས་ཡག་ཤོས་མང་གཅོད་ལམ་
ཐོག་སྤྱི་ལ་ཡིན་ན། སྤྱི་པའི་གོང་པུའི་རྣམས་པ་
འདོན་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཡིན། དཔེར་ན་
རྒྱ་གར་ལྟ་བུར་ཆ་མཚོན་ན་ལུང་པ་ཆེན་པོ་དང་
། མི་རིགས་འདྲ་མེན་ཡོད་པ། ལྷན་ཡིག་འདྲ་
མིན་ཡོད་པ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གོ་མས་གཞིས་
ཀྱང་འདྲ་མིན་ཡོད་པར་བརྟེན་རྒྱ་མཐུན་མི་མཐུན་
ཡོང་གི་ཡོད། སྐབས་རེར་རྒྱ་གར་གྱི་ཆབ་སྲིད་པ་
ཚོའི་ནང་རྒྱ་རྒྱུང་བའི་རྒྱ་གཞི་སྤྱི་དུ་བཟོས་
པ་མང་པོ་ཡོད་གི་ཡོད། ཡིན་ནའང་ཁྲིམས་ཀྱི་
དབང་བརྒྱུར་དང་། མང་གཅོད་ཡོད་པ། རང་དབང་
ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་དུས། རྒྱ་གར་གཞི་ཡོད་པ་དེ་དག་
ཁ་ནས་བཏོན་པ་ལས། གཏིང་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་
ཀྱང་མདུན་ལ་འདྲ་ཆགས་པོ་བྱས་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་མེད།
གང་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ནི་མང་གཅོད་དང་རང་དབང་
ཡོད་པའི་རྒྱ་གཞི་རེད། ཁྲིམ་མཚོས་ཀྱི་ལུང་པ་
པལ་ལྷན་ (Pakistan) དང་། སྤང་ལ་དེ་ག་
(Bangladesh) རྒྱུ་ལང་ག་ (Sri Lanka)
བཅས་དང་བརྒྱུར་བཞིན་ན། རྒྱ་གར་བརྟེན་པོ་ཡོད།
དེ་རྒྱར་ཡོང་དགོས་པའི་རྩ་བ་རྒྱ་གར་ལ་མང་གཅོད་
ཡང་དག་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་གཞི་ཡིན། རྒྱ་གར་གྱི་

རྒྱ་ཚོའི་མང་ཚོགས་ཤེས་པོ་ནི་རྒྱ་མ་ལུངས་པའི་
ཆ་ཏན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་། མང་གཅོད་ལམ་སྲོལ་ཡག་
པོ་ཡོད་པའི་རྒྱ་གཞི་རྒྱ་གར་བརྟེན་པོ་དང་ཆགས་
རྒྱུད་པོ་བྱུང་བ་ཡིན། རྒྱ་གར་ལྟ་བུར་ཆ་མཚོན་ན།
ཕྱི་ནས་བརྒྱུས་ན་བརྟེན་བརྒྱུང་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
མངོན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་མགོ་རྒྱུང་བཏང་ནས་
བྱུང་བ་ཡིན། དེ་སྤྱིའི་ལུ་རུ་སྤྱི་དུ་རྒྱ་གར་ཆ་མཚོན་
ན། ཏ་ཅང་བརྟེན་བརྒྱུང་གི་རྣམས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་
དེ་ནི་བཅོན་དབང་བཏང་ནས་བྱུང་བ་ལས་མི་
སེམས་འདོད་པ་ཚོམས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་མ་རེད།
དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ཆབ་སྲིད་ཀྱིས་བརྒྱུས་བཅོངས་
དེ་ལ་འགྲུར་བ་སྤྱི་ལ་དང་དཀའ་ངལ་སྤྱད་ཡོད།
རྒྱ་གར་གྱི་དེ་དེ་བཞིན་ཡིན། རྒྱ་གར་གི་འགོ་
ཁྲིད་ཚོས་དང་ངས་རྒྱ་གར་ནས་གང་ཐུབ་བཅོན་
པོའི་དབང་བརྒྱུར་གྱི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན། ང་རང་
ཚོ་མང་གཅོད་ཐོག་ཡག་པོ་འགྲོ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན།
ང་ཚོའི་རང་དབང་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་རྣམས་པ་ཏན་ཏན་
ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་རྒྱུ་དང་། མི་གཅིག་ལ་རྒྱུས་
པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་མང་ཚོགས་རང་གིས་འགན་
ཁུར་བ་ཞིག་ཡིན་དུས་མི་རབས་ནས་མི་རབས་
བར་རྒྱུན་མཐུན་ནས་གྱི་དུ་ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་མིན་
མི་གཅིག་གིས་འགན་ཁུར་ནས་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ན།
མི་གཅིག་པོ་དེའི་མི་ཚོ་ཚང་པེས་ཅན་ཡོད་པ་ཞིག་
ཡིན་དུས། དེ་མེད་པ་ཆགས་པའི་མཚམས་སུ་དཀའ་
ངལ་འཕྲད་རྒྱུ་རང་བཞིན་ཚོས་ཉིད་ཡིན། དེ་འདྲ་
ཡིན་དུས་ང་རང་ཚོའི་འཐབ་ཚོད་འདི་མི་རིགས་
ཤིག་གི་རང་དབང་གི་འཐབ་ཚོད་ཡིན་པས་མི་
རིགས་ཡོངས་ཀྱིས་འགན་ཁུར་དགོས་པ་ལས་མི་
གཅིག་ལ་རྒྱུས་ནས་རྒྱུད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་
མིན། ང་ཚོས་མང་གཅོད་ལ་ཆེན་པོར་བརྟེན་བཏང་
། མང་གཅོད་ཡོང་བའི་འཐབ་ཚོད་རིམ་པར་བྱས་
པའི་རྒྱ་མཚོན་ཡང་དེ་ཡིན། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་

ཡུལ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་ལྟར་ མེད་ཀྱང་
རྒྱུ་ལྟར་ གང་ལྟར་གང་ས་ཅན་པའི་རང་དབང་འཐབ་
ཚོད་བྱེད་མཁམ་གྱི་མི་རིགས་ཤིག་གིས་རང་དབང་
གི་ལུང་པའི་ནང་དུ་ཚགས་ཚུད་པོ་བྱས་ཏེ་མི་
རབས་ནས་མི་རབས་བར་འགན་ཁུར་བྱུང་བ་ཞིག་
བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་མང་གཙོའི་
ཐོག་ལ་འགོ་རྒྱུ་དུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

འདས་པའི་ལོ་ལྔ་དུག་གི་གོང་ནས་བཀའ་
རྒྱུན་གྱི་པ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་
བྱས་ནས་སློབས་ཡོད། དེ་ནི་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་
ཡིན། དེ་ཕྱི་ལ་འདྲ་ཆགས་པོ་ཡོང་སྲིད་བརྟན་རྒྱ་
ཞིག་མིན་ལ། རྒྱ་མི་ལ་ང་ཚོ་མང་གཙོའི་ལམ་དུ་
འགྲོ་གི་ཡོད་པ་བརྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་མིན། དོན་
ངོ་མའི་ཆ་ནས་མི་མང་གིས་འོས་བསྐྱུ་བྱས་ཏེ་
བསྐྱོས་པའི་མིས་འགན་གཙང་མ་ཁུར་ནས་ཐག་
གཙོད་གཙང་མ་བྱེད་དགོས། ངས་བསམ་འཆར་
བཤད་ཆོག་ལ། རྒྱ་མོ་བསྐྱུར་བྱེད་དགོས་པའང་
ཡོང་རྒྱ། རྒྱ་མོ་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ད་
དུང་ཡང་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་མིན་ཅུ་པའི་འགན་ཁུར་
མང་གཙོའི་ལམ་ནས་འདེམས་ཐོབ་བྱུང་བའི་མི་
དེས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཐག་གཙོད་བྱེད་དགོས་
པ་ཁག་མེད་བརྒྱུད་ནས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། བྱེད་
ཀྱི་ཡང་ཡོད་པ་རེད། འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་
ཀྱི་འདུག ངས་འདིར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐོག་

དམིགས་བསལ་གང་ཡང་བཤད་རྒྱུ་མེད། ང་རང་
གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་བསམ་མོལ་བྱེད་
ནས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོ་དུས་ནས་དུས་སུ་གོ་
བསྐྱུར་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། ངས་འདིར་དམིགས་བསལ་
ལུ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། མདོ་དོན་སླེད་པོ་བྱེད་རང་
ཚོས་སེམས་ལྷགས་དང་རིག་པ་བསྐྱེམས་ནས་ལས་
ཀ་བྱ་རྒྱའི་དུས་ཚོད་རེད། འདྲ་མ་བྱ་སྐྱོང་འདིའི་
སྐྱང་ལ་བོད་པའི་དོན་དག་ལ་དོ་ཁུར་བྱེད་མཁམ་
ལོ་རེ་བཞིན་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། ང་ཚོས་འདིར་
འབད་བཙོན་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཆབ་སྲིད་རྒྱུ་རྒྱུ་གི་སྐྱད་
ཆ་མ་རེད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྲུར་བ་ཞིག་མ་སྲིན་
པར་བོད་ནང་དུ་བོད་མི་མི་རེ་ངོ་རེའི་དཀའ་ངལ་
སེལ་མི་ཐུབ་པ་དང་། ཁོར་ལུག་གི་གནས་སྐྱེད་ས་
ཀྱི་ཆ་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་མི་ཐུབ་པ། དཔལ་
འབྱོར་ཆ་སྐྱེམས་ཡོང་བ་བཅས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་
ཐུབ་ཀྱི་མེད། དེར་བརྟེན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་
མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྲོལ་ཞིག་དགོས་ཞེས་
མོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས། ང་ཚོར་ཐོབ་ཐང་དང་དབང་
ཆ་དགོས་ཞེས་མོད་ཀྱི་མེད། བོད་ནང་ཚོས་དང་།
རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་ཁོར་ལུག་མི་རིགས་ཀྱི་
དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས། དེ་བཞིན་བརྟན་བརྐྱང་
བཅས་ཡོང་བ་ལ་བོད་མི་འདོད་པ་ཁོངས་པ་ཞིག་
བྱུང་ན་བརྟན་བརྐྱང་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་
ནང་ཡིད་མ་ཚོམས་པ་དང་། འདོད་པ་མི་ཁེངས་

པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཞིག་གནས་སྡིག་གོ་སྐབས་ཤིག་
བྱུང་བ་དང་རྫོག་བྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཐག་ཚད་པ་
ཡིན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་དངོས་ཡོད་
གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ཐོག་ནས་བསམ་མོལ་
ལག་པོ་ཞིག་བཏང་བ་ཡིན་ན་ང་ཚོས་ད་ལྟ་མོད་
བཞིན་པའི་དུམ་མའི་ལམ་ཞེས་པ་འདི་རྒྱ་ནག་གི་
བརྟན་བརྐྱང་དང་མཐུན་བསྐྱེལ་ཡར་རྒྱས་གོང་
འཕེལ་བཅས་ཡོང་བར་ཕན་པ་ལས་གཞིད་ཀྱི་
མེད། ང་ཚོས་བོད་སྐྱེའི་དོན་དུ་འཐབ་ཚོད་བྱེད་
པ་འདི་ཆབ་སྲིད་རྒྱུ་རྒྱུ་གི་སྐྱད་ཆ་མིན་པར་
མི་རིགས་ཤིག་འཚོ་གནས་ཡོང་བའི་ཆེད་དང་།
ཚོས་དང་རིག་གཞུང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་
སྐྱུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ཡིན། དེ་བཞིན་རྒྱ་
དཀར་ནག་གིས་མཚོན་པའི་བྱི་མ་མཚོས་རྒྱལ་
ཁབ་མང་པོ་ཞིག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཁོར་
ལུག་གནས་སྐྱེད་ས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་མོལ་བཏང་
ཡང་འགན་ཁུར་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།
དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་འཐབ་ཚོད་འདི་བོད་མིས་ལ་དུག་
གི་ཁེ་ཕན་གཅིག་པུའི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་མི་ས་ལ་
སྲོལ་ལྟར་ལྟས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཀྱི་དོན་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་
ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཚོ་སློང་ལ་བཅངས་ནས་
ད་ལྟ་ནང་བཞིན་དུར་བསྐྱེད་གནང་རོགས་ཞེས་ལུ་
རྒྱུ་ཡིན། དེ་མིན་ང་ལ་བཤད་རྒྱུ་གང་ཡང་མི་འདུག
བཀྱིས་བདེ་ལེགས། ཞེས་བཀའ་རྒྱོབ་སྐྱེད།

ཡགོང་ས་མཚོག་ནས་གོས་ཚོགས་ཐོག་རྒྱལ་པའི་གོང་གསལ་བཀའ་རྒྱུ་འབྲས་ཚོགས་དུང་ལས་ཁུངས་ནས་སྐྱབས་ལུས་ཏེ་སྐྱེ་སྐྱེར་ཡིག་ཚང་ལ་རྒྱན་ལུ་བསྐྱར་འདུག།

གལ་ཆེའི་ཚོས་བདེ་གསལ་བསྐྱེད་ས་

༡༩༩༩ | ལྟར་བཅས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱུན་ལྷན་པོ་ཡགོང་ས་ཡུལ་པས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཇི་
ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན། ཟ࿳་ལོ་ ༢༠༠༦ ཟ࿳་ ༡༡ ཚེས་ ༢༩ རས་ཉིན་ལྷ་ཙོམ་རིང་འཕགས་ལུལ་ཉི་མ་ཅལ་བཞུགས་གནས་སུ་
དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་དང་། བདེ་མཚོག་ལུ་ཉི་ལ། འཇིགས་བྱེད་རྩ་བའི་གསུམ་མ་བཅས་ཀྱི་བཀའ་དབང་བཀྱིན་སྲོལ་རྒྱུར། དད་ལྡན་
ཉམས་ལེན་དོན་གཉེར་ཅན་ཁས་ལེན་དམ་བཅའ་བྱུང་བ་ཚོས་ལུར་བཅར་སློབ་ཡོད་རིགས་ས་སྤྱོད་གས་གང་དུ་གནས་འཁོད་ནམས་ནས་དབང་
བཀའ་གསུང་ཚོས་གོང་གསལ་དུས་ཚོས་མཁུན་ཉོགས་སྐད་དུ། སྐྱེ་སྐྱེར་ཡིག་ཚང་ནས། ༢༠༠༦ ཟ࿳་ ༡༠ ཚེས་༢༦ ལ།

བོད་གཞུང་ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གལ་ཆེའི་ དགོ་བསྐྱུལ་གསལ་བསྒྲགས།

༡། ཚང་མས་མཆིན་གསལ་ལྟར། འདི་ལོ་ལོ་ལོ་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་དགུང་སྐོན་ལོ་ལོ་དང་རྗེས་ལོ་དགུང་སྐོན་གྱི་དངོས་གཞི་འཁེབས་ལྗང་བཞེད། ལོ་ལོ་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐྱེའི་གསང་བ་གསུམ་ལ་ཚུལ་བཞུག་འགལ་ཚུན་གྱི་རིགས་སྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་གཞིས་ཀྱིས་བོད་མི་ཡོངས་ནས་བོད་མིའི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་གོང་མཐོར་སྤེལ་སྤྲོད་སྐྱོ་སྤྱི་འབས་རིམ་གང་ཐུབ་སྐྱབ་གལ་ཆེ་བ་དང་། ལྷག་པར་མེ་བྱི་བོད་ལྷ་དགུ་པ་འདིའི་ནང་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་ཚོས་ལུགས་ཚོས་བརྒྱུད་ཡོངས་ཀྱི་བྱ་བཙན་ནམས་ནས་འབས་རིམ་གཏོས་ཆེས་སྐྱབ་བཞིན་ཡིན་པ་ལྟར། བྱི་སྤེལ་བཞེད་མེ་བྱི་སྤེལ་གྱིས་ཚོས་ཀྱང་ལྷ་ས་གྲ་མཉམ་འདེགས་ཀྱིས་རང་འཁོས་དང་བརྒྱུན་པའི་འབས་རིམ་གང་ཐུབ་སྐྱབ་ཐུབ་ན་ཅང་སྐལ་བ་བཟང་བོ་དང་། སྤྱི་སྤེལ་ཀྱན་པམ་ཡོང་ལྗང་ཡིན་སྐྱབས་གཞིས་ཀྱིས་བོད་མི་མཉམ་སྤྲོད་ཡོངས་ནས་ཤེས་རབ་སྤྱི་བོ་དང་ཤེས་རབ་སྤྱི་བོའི་གཞུང་སྐྱབས་འགོ་གང་ཆེ་དང་། ལུ་རུའི་ཐུགས་དམ་གནད་བསྐྱུལ་གང་མང་སྐྱབ་གནང་ཡོང་བའི་འདོད་བསྐྱུལ་ལྗང་ལྗང་ཡིན་བཙན། ཚོས་རིག་བཀའ་སྤོན་གྱིས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༥ ལ།

PRINTED MATTER

To.

if undelivered, Please return to Sender

Sender
DIIR Central Tibetan Administration Gangchen Kyishong, Dharamsala-176215, H.P., India